

Een (h)istorische aovend aover begrafenissen

Ik adde een uutneudiging ekrègen veur 't bijwonen van de presentatie van 't ni'je blad van de Zwolse Istorische Vereniging en een lèzing aover 't begraven in Zwolle. Now ku-j denken dät 't dan een zwöörmoedige en wat behoedzame aovend kon wörren, maer a-j zelf de wetenskap ebt dät doodgaon bij 't lèven eurt, is 't de gewoonste zaak van de wereld. Ik kan 't oe nog wel anders zègen . . . ik ebbe zelfs nog ärtstikke mutten lachen umme wat der zoal kon gebeuren of wier verteld.

De Zwolse Istorische Vereniging beskrif in de ni'jste uitgave de geskiedenis van de *Zwolse Begrafenis Vereniging* en de *Zwolse Rijtuig Maatschappij*.

Bij de veurbereiding waeren de auteurs bij toeval op een compleet old ärchief e-stuit, dät nog in 't veurmalige Gemeente-uus van Zwollekärspel was achter-e-laoten deur de begravenisvereniging die der eerder was evestigd.

De eren ebben döör een skat an infermasie uut weten te alen en ebben der ook nog ies an bij-edragen dät dit olde ärchief now bij 't HCO is onder-ebracht en toegankelijk is.

In samenwäking met 't Erfgoedplattförm Zwolle wier der ook een gevaerieërde lèzing e-ollen aover 't begraven in Zwolle. (*'t Erfgoedplattförm* is een gezamenlijkeid van 10 örganisaties die zich met erfgoed bezigollen.)

Disse lèzing gong met veer sprèkers in drie beurten.

Eerst was *Jaap Hagedoorn* an de beurte die leiding ad egöven an de commissie die cultuur istorische graven ef benuumd en beskröven. IJ gaven uutleg aover oe de commissie te wärk was egaon en welke creteria un adden opgesteld. Van 't van blad en stof ontdoen van bijzundere grafzerken en grafstienen töt 't deur de struken kroepen umme te kieken of ter nog wat valt te lèzen, alles kump ter sprake.

Aldoende bint zij töt een lieste van *28 bijzundere graven* ekommen die 't predicaat *cultuur istorisch* mochen kriegen. Of disse lieste de ienige echte is löt Jaap Hagedoorn in 't midden, maer dät is volgens zien zègen, afankelijk van de tied.

De aovend wier tussendeur op-eluusterd met optredens van 't koor *Camret*, onder leiding van Harrie Oud, dät veur disse thema-aovend de liedties ad setecteerd die ziedelinks of direkt der ook bij passen. Umdät ze toch in een olde kärke stonnen wollen zij dät doen zonder elektronische versterking.

Zij brachten onderandere dät liedtien uut *1957* van de woordkunstenaer *Drs.P* aover de *zusters Karamazov*. Oftewel iets bèter bekend as *tante Constance* en *tante Mathilde*.

Zo'n versie paste netuurlijk elemaol in 't thema van disse aovend en dät gaf dan ook metiene an dät der ook umoristisch met 't thema kan wörren um-espröngen.

Want as an 't ende de kenairie inies een tsjiep weglöt, vallen de ploteselinge stilte toch wel op, wöördeur 't aplaus èven wat later, maer lachend op gank kump.

Iernaof kwammen *Steven ten Veen en Harrie Oud* naor veuren umme een gezamenlijke presentatie te gèven aover de muziek bij begrafenissen en of crematies.

Dát de muziekekeuzes in de loop der tied wel bint veranderd en Mieke T. wel uut de top tiene is verdwenen en volgens Harrie ook niet mag wörren an-evraagd, begunnen de eren in een twiespraak dit onderdeel te besprèken en wieren ier en döör ondersteund deur een eel klein stukkien muziek. Ze begunnen uut te lègen wöör 't kiezen veur muziek bij een begrafenis vandan kump.

Men ef een ekel an wachen ! As wachen lagerder dan 30 seconden duren begint een mens zich te vervelen zo is wetenskapelijk onderzöcht.

Alles kan of mut tegenwoordig kunnen en alle soorten muziek kommen veurbij, maer de keuze veur klassieke muziek bieven toch wel verre achter bij de rest.

En oewel Harrie ad verteld dát ij gien muziek op zien begrafenis zollen willen en 't veural stille wil ollen, kwamp Steven toch an 't ende tot de conclusie dát 't toch wel niet in stilte zal gebeuren, maer dát ijzelf, Harrie dus, der niks van zol euren.

En toen was der koffie !

Nao de pauze was de beurte an *Wim Vlaanderen* die wat wollen vertellen aover 't begraven deur de eeuwen en. Zien entree was mooi. Verkleed volgens istorisch gebruik as *Klakkelman met staf* en roepend as een *ansprèker*, kwamp ij met een in 't zwärt estöken weduwe achte zich an de zaal binnen lopen. Met disse presentatie gef Wim Vlaanderen gelieke andacht veur 't bestaon van 't zo-enuumde *Klakkelman,s Gilde*. Dát is een grupien maesen die bij gelegeneden op uutnödiging de gebruiken bij oldewest begrafenissen naospöllen.

A-j wel ies eerder in de gelègeneid bint ewest umme veurdrachten van Wim Vlaanderen bij te wonen, dan weet ie dát, a-j Wim ienmaol op de praotstoel ebben ij de aovend wel vol krig.

Elaas . . . *Henja van Nieuwkerken* , voorzitter van de Historische Vereniging Zwolle, ölt een strak tiedskema an en gèf Wim Vlaanderen maer 20 minuten.

Now . . as der dan ook nog ies plagies mutten wörren e-teund, ook Wim is van de dia's of en now digitaal, dan vliegen de eeuwen inies akelig rap veurbij en ook nog in tiedliende die op zien mist onjuust is.

Medern spul . . 't is soms makkelijk, maer 't mut wel wärken.

Onder normale umstandigeden zo-j geenies merken dát der wat folt giet, maer as een ander de computer mut bediene ij der zelf gien grip op. Zo gonnen de kiekers van de unnebedden via de olde Grieken , de ofbeelding van 't Vagevuur en de Egyptenaeren naor de grafeuvels.

Uutendelijk kommen wij dan toch bij de verzamelde foto's die Wim Vlaanderen aoveral in 't land ef emaaft van de teksten op de toegangspoorten van de begraafplasen en de teksten en opmerkelijkeden op de zerken. En döör bint echt eel ampärten bij. Ook die foto van een grafzerke wör de letterkappers gien ruimte meer adden en schienbaer toch per letter wieren betaald dát de ontbrèkende N gewoon op een andere plase was ebeiteld.

Asook biezondere foto's van olde knekelhuizen, duivelsroosters, dodenhuisjes en ander ampärte symbolen die tegenwoordig aoste niet meer wörren gebruikt.

le mut 't maer net zien.

Zo blik maer weer a-j iemand uut zien element alen deur een tidsbeperving dät 't ge-eel anders verlöp dan da-j zollen verwachen. Dät Wim Vlaanderen 't ter een bettien muuilijk met adden was dan wel te merken, maer ij löt zich toch ook niet kennen. Zien veurmellige collega van Bregklooster, Bert Pierik, zat ook bi'j ons an taofel en maken al de opmerking . . ij kan zo bi'j de commedie. En dät was presies de bedoeling van de aovend . . . der zit in zo'n onderwäp as begrafenissen ook umor verskölen . . . **a-j 't maer wilt zien !**

Oktober 2014

Ik adde de camera niet biemi'j en konne dus gien foto's maken.

